

MŪSŲ LIETUVA

SÃO PAULO — BRASİL — 1971 m. kovo — marčo 19 d.

PLACIAJAME PASAULYJE

INDIJA

Parlamento rinkimuose vietų stambiausią dalį laimėjo Indira Gandhi, ministerės pirmininkės, partijos nariai.

PAKISTANAS

Kovo 25 bus balsuojama už naują Pakistano konstituciją. Rytinė krašto dalis, neturtin-gesnė bet gausesnė, nori atsikratyti Vakarų Pakistano valdžios. Panaši krizė prieš dvejis metus nuvertė prezidentą M. Ayub Khan.

VIETNAMAS

Pietų Vietnamo daliniai pradeda grįžti iš Laos. Karo vadai skaito Səpone mūši svarbiausią ir žygi pasisekusi, nors paskutiniu metu prieš puolimai sustiprėjo. Ho Chi Minh kelio transportai sumažėjo iki pusės, bet kelio visai perkirsti neįmanoma.

VATIKANAS

Kartu su vyskupais rugsėjo mėnesį pradėsime vyskupų sinodą dalyvaus ir kunigai. Aptarsima parapijų sudėtis, kunigų ryšiai su vyskupais ir kiti klausimai.

URUGVAJUS

Tupamarai pagrobė teisingumo ministrą Guido Berro Oribe, bet grąžino Claude Fly, kuris neseniai turėjo širdies priepuolį.

J. A. V.

Valstybės departamentas įspėja turistus į Sovietų Sąjungą nesivežti nei ten, nei atgal jokių laiškų kam nors perduoti per rankas. Sovietų įstatymai skiriasi nuo visų kitų valstybių įstatymų ir už tokius laiškų gabenimus galima susilaukti daug nemalonių, ne vien tik kad laiškus gali atimti, bet gali ir suimti, iškelti bylą ir pasodinti į kalėjimą.

Brazilija

GAMINS LĒKTUVUS. Italų firma sutarė su Brazilija, kad bus montuojami dviviečiai

mokomieji sprausminiai lėktuvai, pavadinti «Xavantes». Lėktuvas skrenda 800 km. greičiu į valanda.

NAUJAS GUBERNATORIUS

Pirmadienį gubernatoriumi ketveriems metams tapo Ludo Natel, 50 metų, bankininkas, buvęs vicegubernatoriumi ir vėliau gubernatoriumi 1966-1967 metais.

VATIKANAS LIETUVOS REIKALAIS

Į Maskvą pirmą kartą po 1917 metų atvyko aukštas Vatikano pareigūnas arkivyskupas Agostini Caseroli. Atvykęs buvo aerodrome sutiktas Sovietų ir Italų pareigūnais. Spaudai pareiškė, kad atvykęs kalbėtis su sovietų vadais apie Bažnyčios padėtį, ypačiai apie lietuvių ir lenkų.

Vatikano ir Kremliaus santykiai praktiškai visai nutrūkę, ypačiai dėl Bažnyčios persekiojimo, kuris iki dabar tęsiasi. Jonas XXIII priėmė Izvestijų redaktorių, Gromyko ir Podgorny. Paskutiniu metu Maskvos propaganda Vatikanonebeužkabindavo, ne norėdama papiktinti Lotynų Amerikos kraštų, kurie yra katalikiški ir kuriuos Maskva norinti paveikti savo pusėn.

Tą pačią dieną išėjo žinia iš Vatikano Metraščio, kad Sovietų Sąjungoje esama dvylika vyskupijų, dauguma Lietuvoje, kuri yra vienintelis katalikiškas kraštas sąjungos ribose, bet kad ne visos vyskupijos turi savo vyskupą. Lietuvoje liko apie 500 bažnyčių, Latvijoje 100, kitur daug mažiau.

KUDIRKOS VARDŲ LAIVAS

JAV Kongrese įteikta dvylika likos atstovų rezoliucija HR 271, kuri reikalauja, kad Vigi-lant laivas, atgavęs Simą Kudirką sovietams būtų pavadintas U.S.S. Kudirka.

KELIONĖ Į VILNIŲ

Austrijos pastoralinio instituto pastangomis į Sovietų Sąjungą vyksta dvi ekskursijos susipažinti su bažnytiniu gyvenimu uz Geležinės uždangos. Teologai, is orikai lankys Vilnių, Ryą, Leningradą

ir Maskvą, o antroji grupė Maskvą, Vladimira, Tiflisa, Erevaną ir Kijevą.

RUOŠIASI KP SUVAŽIAVIMUI

Lietuvos KP pirmasis sekretorius komunistų konferencijoje Vilniuje pareiškė, kad Lietuvoje skleidžiama «nacionalistinės pažiūros», vietoj kad jaunimas būtų «internacionaliniai auklėjamas». Tai nuolatiniai Maskvos nuogastavimai dėl lietuvių tautinių ir kultūrinių pastangų. Pareiškė savo nepasitenkinimą rašytojų programoms iš Vakarų ir taip pat privačia nuosavybe net miestuose, kuriuose gyventojai augina sau daržovių. Bet toje pačioje kalboje skundėsi, kad dar neišspręstas daržovių pristatymas į Lietuvos didmiesčius.

Saukiasi Lietuva

Vyskupas Vincentas Brizgys gavėnios proga patuošė mintis lietuviams, kurių ištraukos čia paduodamos.

Lietuvos žmonių kančias ir vargą laisvasis pasaulis daugiau pažįsta iš lietuvių laisvame pasaulyje, negu iš pačios Lietuvos. Mirties zona, kuria apjuosta visa komunistinė imperija, nepraleidžia ne tik žmogaus, bet nė informacijos. Iš kelių šimtų tūkstančių iš-tremtų lietuvių iki šiol turime tik dvi lietuves, kurios mums laisvėje pateikė de-
portacijų ir Sibiro stovyklų vaizdus.

Paskutinių trejų metų tarpe lietuvių balsas iš Lietuvos pasiekė pasaulį net plačiau, negu mūsų balsai. Lietuvos kunigų laiškas okupacinei valdžiai ir kun. Šeškevičiaus teismui pareiškimai atskleidžia Maskvos veidmainystę, kad jų konstitucija yra tik dūmų debesys apgauti laisvajį pasaulį.

Praejusiu metų Brazinskių, Simo Kudirkos ir Simokaičių tragedijos pasiekė nuošaliausius pasaulio užkampius. Jų visų žygiai liudija Lietuvos žmonių nuotaiką.

Sovietai stengiasi visokiis būdais pagauti laisvojo pasaulio opinią. Turistams parodo naujų namų ruožtelį naujo plento, leidžia net bažnyčias lankyti. Sausio mėnesį lankėsi Italų kunigų grupė, kuriems buvo žadėta net koncelebruoti su lietuviais kunigais Vilniuje, bet pamačiusi, kuo ia-

Šio M. L. Nr. Garbės Leidėjai CASA VERDE LIETUVIAI

Tęsdami gražų paprotį laikraštį išleisti vieno bairro var du, sudėjo po 20 kr. Juozas Gavėnas, Liuda Matelionienė, Ana Matelionienė ir Marija Stankūnienė, po 10 kr. Marija Baltušnikienė, Petras Tijūnėlis, Motiejus Sejūnas ir Leonas Kriaušūnas.

Paramą surinko Marija Stankūnienė. Nuoširdi padėka visiems!

ML Administracija

Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokiniai ir mokytojai pirmąją pamokų dieną. Iš viso atėjo 36 mokiniai, 19 jaunesniųjų grupėse ir 17 vyresniųjų. Lietuviškai jau moką 15, nemoka dar 21. Trūks a mokytojos Liucijos Jodelytės ir kelių mokinių bei mokyklos globėjo kun. Jono Kidyko, SJ. Mokytojai yra: paskutinėje eilėje iš dešinės Janina Valavičienė (geografijos, istorijos, skaitymo), trečiasis Alfonsas Pe traitis (lietuvių kalbos, darbėlių, dainų ir muzikos teatro) antroje eilėje iš kairės Onutė Petraitytė (lietuvių kalbos), antroje eilėje iš dešinės kun. Antanas Saulaitis (lietuvių kalbos, laikraštėlio).

Iš domisi, Maskva uždraudė net į Vilnių vykti.

Lietuvos tikinčiųjų būklė ne kartą paskelbta pasauliui. Vatikano ir susirinkimo nariams išdailinta plati informacija apie Lietuvos Bažnyčią 1940-1964 metais.

Lietuvoje yra daug antilietuviškos, antireliginės spaudos, kuri svetur nesiunčiama. Nėra kam ir nevalia atitaisyti vaikų klaidinimo mokyklose. vienintelė pagalba yra po kalbiai sėmoje ir gyvas žodis, girdimas iš laisvojo pasaulio per radiją.

Laisvojo pasaulio daugelis lietuvių dosnumas saviesiems Lietuvoje yra vertas gero žodžio, tačiau tai pasiekia tik gyventojų uolį. Kiekvienas dirbantis lietuvis neatlieka artimo meilės dieviško įsakymo kuris nei asmeniškai, nei per organizacijas nieku neprisideda net nė saviesiems Lietuvoje

Noriu pasidalinti mintimis apie religinę pagalbą mūsų broiams Lietuvoje. Normaliu keliu jokia pagalba neįmanoma, nes neįleidžiamos knygos, medžiagos, religiniai daiktai. Jau nuo 1953 metų vykdoma tyli talka per Lietuvių katalikų religinę šalpa. Per ją nemaža padaryta, nors nebūtų išmintinga apie tai smul-

ki kalbėti.

Gavėnios laikas teprimena kiekvienam lietuviui kad per parapiją ar pavieniui kiekvienas savo auka paremtume Lietuvos tikinčiųjų religinius reikalus.

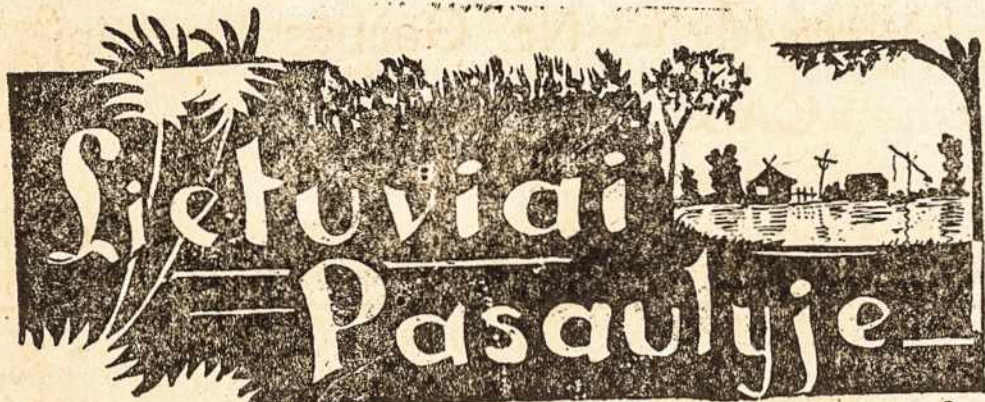
Dabar yra laikas ir pareiga atjausti visus, bet daugiau už medžiaginę pagalbą tautos Lietuvoje reikalus. Kiekvienas lietuvis turėtų nors vieną kartą gyvenime atiduoti savo metinę dešimtinę per religinę šalpa.

Gal svarbiausia pagalba Lietuvon bus gyvais žmonėmis: kunigais, vienuoliais, vie nuolėmis. Mums, laisvojo pasaulio lietuviams, tikrai būtų didelė negarbė, jeigu atėjus laisvei, Lietuva turėtų ieškoti pagalbos pas vokiečius, prancūzus, italus, ispanus, nes Lietuvoje jau dabar yra 1.000 kunigų trūkumas.

Ne vien iš patriotizmo, bet ir savo tikėjimo vedami visi turėtumėme nuoširdžiai galvoti apie talka Dievo reikalams, pagalbą žmonėms Lietuvoje ir aplink Lietuvą.

Lietuvoje ir kitur laimės laisvė ir uesa ai dienai rimtai ruoškimės ir tikėkimės kad ji greitai ateis.

Vysk. V. Brizgys

Kanados lituanistinėse mokyklose (jų yra apie 12) šiais metais vyksta žurnalų ir laikraščių skaitymo konkursas, kad jaunimą skatinti sąvokas spauda pažinti ir skaityti.

Amerikos Lietuvių Tarybos delegacija dalyvavo Vasario 16 minėjime Lietuvos pasiuntinybėje Washingtone, susitikimo su apaštalinio delegatu arkivyskupu Raimondi fir padėkojo už Pauliaus VI intervenciją dėl Vytauto Simokaičio teismo, kalbėjosi Valstybės departamente ir aplankė Baltųjų ir rėmėjų specialų asistentą, kuris pakvietė į Italų premjero sutikimą Baltųjų rūmų sodelyje Vyskupas Antanas Deksnys atstovų rūmuose Vasario 16 proga kalbėjo malda.

Tarptautinė standartizavimo organizacija nori priversti visus pasaulio kraštus priimti vienos datų rašymo sistemos. Datos būtų rašomos taip, kaip jas seni išreiškia lietuviai: 1971319, bet ne 3.10.1971 kaip rašo amerikiečiai ar 19.2.1971 kaip rašo vokiečiai ir kiti

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba praneša, kad 1970 metų pajamų būta 4.500 dolerių, išlaidų 4.000. Pajamas sudaro apylinkių mokesčių 10%. Pasitarė apie būsimą Jaunimo Kongresą ir jo finansavimą, kadangi ypač geras dėmesys skirsimas atstovams iš kitų kraštų atsivežti.

Lietuvos diplomatijos šefas St. Lozoraitis pasiuntė Generalinės Jungtinių Tautų asamblėjos pirmininkui raštą apie padėti okupuotoje Lietuvoje JT 25-rių metų sukakties progą. Jo raštas buvo perduotas Žmogaus teisių komisijai.

«Aufbau» leidykla Berlyne (rytų) šiais metais išleis vokiečių kalba Borutos ir Žemaitės knygų vertimus.

Gydytojų sąjungos narių ekskursija iš JAV kovo mėnesį lankėsi tarp lietuvių Naujojoje Zelandijoje ir Australijoje.

Šią vasarą Fordhamo universitete, New Yorke, vyksta šešiolikiečių iš eilės lituanistikos kursai. Lituanistikos Institutą paprastai lanko apie 25 studentai. Jų direktorius — dr. Antanas Vasys, istorikas, iš Philadelphijos.

Čikagos lituanistinių mokyklų vedėjai ar jų atstovai išriko naują apygardos švietimo komisiją. Aptarti mokykloms paramos telkimo, mokyklų pavasario šventės ir kiti reikalai

Los Angeles šv. Kazimiero parapijoje statomas naujas lietuviško stiliaus altorius. Klebonas prel. J. Kučingis pakvietė architektą Edmundą Arba ir meistrą K. Rakūną projektą įvykdyti.

Šv. Kazimiero parapijos salėje, Los Angeles, įvyko pirmasis Kalifornijoje lietuvių poezijos vakaras. Iš Čikagos atvyko poetas Kazys Bradūnas, atvežęs savo naujos kūrybos knygą «Donelaičio kapas». Aktorė Dalia Mackialienė deklamavo Bradūno poeziją. Taip pat prisidėjo losangeliečiai poetai — Bernardas Brazdžionis, Danutė Mitkienė, Elena Tumienė ir Pranas Visvydas. Dalyvavo 200.

Bostone įvykusias demonstracijas Simo Kudirkos reikalui prie admiralo Ellis raštines Draugas aprašo: «Šiame pikietavime ir demonstracijoje jungėsi visos kartos: vyresnioji, vidurinė, jaunesnioji, jaunimas, studentija ir net moksleiviai. Čia nebuvo nei dešinės, nei kairės, o tik lietuviai. Jo auka sujungė mus ir pažadino darbą, o kairėnų gal gėstančią lietuvių pažadino iš apsnūdimo.»

Čikagos dienraščio Tribune foto varžybose atžymėtas lietuvis fotografas Mykolas Budrys. Laimėjo 850 dolerių premiją.

«Aieziečių centro vadovybę Vytėnuose, Italijoje, kun. Pranas Gavėnas, ruošdamasis vykti Brazilijon, perdavė kun. prof. J. Zieliškui. Naujasis direktorius aplankė dvasinės vyriausybės narius, kard. Samorė, Frascati vyskupą, Vakarų Europos lietuvių vyskupą Antaną Deksnį, diplomatinės tarnybos šefą min. St. Lozoraitį ir kitus.

Saulius Vaičaitis iš Bostono, baigęs mediciną, buvo paskirtas karinėm ligoninėm, Seoul, Korėjoje.

tas koncertas su soliste Dalia Kučėniene ir Dariu Lapinsku.

Inž. Juozas Pelėnuskas Belgijoje laimėjo ūkių mašinų projektuotojų konkursą. Gyvena Australijoje.

Šiomet sukanka 70 metų nuo pasaulinės Paryžiaus parodos, kurioje pirmą kartą atstovauti lietuviai. Kadangi Lietuva buvo carų valdžioje, parodą ruošė lietuviai, vadovaujami kun. Jono Žilinsko. Anglijos lietuviai įrengė pačią parodą, o Mažosios Lietuvos tautiečiai slaptai atsiuntė parodai eksponatų. Rodyta pirkia audiniai, sodžiaus menas, anuo metu dar draudžiamos knygos ir rankraščiai. Skaitytos ir paskaitos apie Lietuvos praeitį ir tautos siekius.

Tradicinė lietuvių studijų savaitė Vokietijoje įvyksianti liepos 18-25 Stuttgarte. Moderatoriumi bus prof. dr. K. Čeginskis iš Švedijos. Ypač geras dėmesys bus kreipiamas į prieš 30 metų įvykusį sukilimą Lietuvoje.

Suvalkų trikampio lietuviai kaip ir lietuviai kituose kraštuose, buriasi krūvon. Mėgsta daryti išvykas į kalną, kuriame yra seni jotvingių kapinyai.

Punsko lietuviai turi savo dainų ir šokių ansamblių.

Margučio radijas Čikagoje pristatė neseniai mirusio Henrikio Radausko kurybą, skaitytą Stasės Kielaitės ir Jono Kelečiaus.

Jaunųjų istorikų susirinkime Čikagoje Gintaras Plačas, 20 metų, skaitė paskaitą «Lietuvių architektūros raida».

Lituanus žurnalas, anglų kalba einas jau 20 metų, pradėjo atimian bendradarbiauti su estais ir latviais, kurių straipsniai irgi spausdinami. Čikagoje žurnalo naudai ruoš

Liepsnos ir Apmaudo Asočiai

JURGIS GLIAUDA

PREMIJUOTAS ROMANAS

(Tęsinys)

Raikūnas pažūrėjo į mane su apmauding pokštu ir pasakė:

— Mes kljuojame klubą trejus metus ir vis tik ant popieriaus. Šie, gyvatės, varlynėje bažnyčią per savaitę pastatė.

— Anomalija, — aš pasakiau, atsiminęs Raikūno nusakymą Jatuliū kunigystei.

Grįžau prie knygyno.

Kelintą po mano atvykimo dieną pėstininkas atvilkė eilinę periodikos siuntą. Rajoninio humora žurnalas per visą puslapį ištiesė karikatūrą, pajuokiačią mūsų kolūkio kultnamį.

Piešinyje, Raikūnui palankiai besišypsant sumenkę kolūkiečiai statė didžiutę, lyginant su kolūkio trobomis, bažnyčią. Jie vilko sunkiausius rąstus, kabino kryžių prie pastato stogo. Apačioje karikatūros eilėraštas aiškino įvykį:

Tai man rūmai, ta bažnyčia,
Ne kokia kolūkio grįčia!
Statom, krutame be žado,
Tegu karvės stips iš bado.

Nors kolūkio vardas nebuvo įrašytas (ačiū jiems už tai), bet tikslus mūsų maldyko nupiešimas (tik padidintas), net su ievyno kalneliu fone, aiškiai bylojo, kuriam kolūkiui skirta ta karikatūra. Pagaliau ir Raikūnas su savo ūsiukais šepetukais buvo panašus kaip nuluptas.

— Tai man pereinamoji raudonoji vėliava, sustenėjo Raikūnas, sugriuvęs ties karikatūra.

Tai mūsų kelialapis į Krymą.

Visi mes žinojome tarybinės karikatūros galią.

— Ką darysime? — paklausiau aš nosį pakabinusį proforgą. Jis atrodė man vos gyvas dėl įvykio. Politinio budrumo stoka labiau slegia politvadovus, nei ekonomikoje skendantį pirmininką. Tačiau vyras buvo iki kaulų smegenų dialektikas.

— Išlikti tarybinio optimistu, — atsakė man proforgas. — Nėra tokių tvirtovių, kurių nepaimtų komunistai.

— Ar šturmuosite žurnalą?

— Žurnalo nešturmuosime, bet skaitykloje žurnalo aedėk. Žmonių nuotaikos reikalingos darbo pašumui, ne tuščiam kikenimui.

— Aš ir nedėju, — pasakiau. — Tas numeris tik čia tarp mūsų.

— Puikus tarybinis budrumas, — jis pagyrė mane.

Aš pakartotinai ir kvilau paklausiau dar kartą:

— Ir kas gi dabar darytina.

Proforgas dabar pažūrėjo į mane, kaip į papliaušką, kuris lenda ne į savo reikalus, ir atkirto.

— To aš, draugas knygininke, nežinau. Nežino to ir Raikūnas. Bet tai gerai žino mūsų šlovingoji partija.

Jo prieš minutę negyveliška pasimetusiame veide sušvito išdidumas ir gudrumas.

Tą dieną ant išlaukinių stovyklos durų, kad visi praeiviai matytų ir sužinėtų, proforgas pakabino skelbimą, pranešantį, kad kovojančių be

dievių brigados atstovas iš rajoninio centro atvyksta į mūsų kolūkį ir čia praves visą seriją ateistinių svarstymų ir diskusijų.

Už kelių dienų pirmas rudens pokštas — smarkus baltas vėjas ėmė plėšyti orą ir raudoną ievyną. Lapai, kaip raudoni skutai, skleidėsi vėjuje. Tame raudonųjų skutų švaistymesi buvo keistas nuojautis, kad raudonajai, revoliucinei Spalij net gamta puošia raudonom spalvom. Pati žemė prieš baltąjį žiemos antpuolį pražydo sukresėjusio kraujo spalva.

— Raikūnienė man pasakė:

— Pašalo keliai ir tapau našle. Raikūnas mėtosi su mašina kaip aitvaras. Bet jis geras vyras: parveža man kauniškės Tulpės šviežiasių pyragaičių, o dar ir usbekiško kagoro.

Aš vaizdavausi, kad Raikūnas švaistosi rajo ne tos nelemtos karikatūros įtakoje.

Aš dabar aiškiai žinojau, kad žmonės sueina bažnyčion vakarinėms spalio pamaldoms ir ten gieda, ten verkia. Ir verkia tyliai ir graužčiai.

◆ ◆ ◆

Buvo gal po devynių vakaro. Aš drybsojau lovoje su knyga prieš akis.

Dareikų namų tyla, kaip visada, buvo kapų tyla. Dareikos niekada nekalbėjo garsiai, o Jatulis visada po begalinių valandų darbo gulinėjo savo kambary kaip balzamuotas negyvelis.

Pagaliau aš ir nežinojau, ar yra kas namuose: tokia numirėliška tyla patalpoje, toks rudeniškas nerimas, toks vėjo nerimas lauke.

(Bus daugiau)

"NOSSA LITUANIA"

Rua Juatindiba, 20
Caixa Postal 4421
Sao Paulo, E.S.P.
Tel.: 273-03-38

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

Diretor responsável: Dr. José Ferreira Carrato

Redator: JONAS KIDYKAS

Administr.: JONAS BRUŽIKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: N Cr.\$ 20,00 visoje Amerikoje. GARBĖS PRENUMERATA N Cr.\$ 100,00 P. Paskiro Nr. Kaina Cr.\$ 0,40

SKELBIMAI: pirmame puslapyje N Cr.\$ 40,00 paskutiniajame N Cr.\$ 20,00. viduriniuose puslapiuose N Cr. 15,00 Ilgalaikiams skelbimams daroma nuolaida

Stripsnius ir korespondencijas redakcija taisy pertvarko save nuostata. Nenaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Kas jautiasi lietuviu?

Pereitą vasarą Vokietijoje, įprastinėje Europos lietuvių studijų savaitėje, 25-erių metų vyras ir 17 metų mergaitė dalyviams atvėrė savo širdį ir savo mintis, papasakodami, kodėl jie esą lietuviais. Jie turėjo ką pasakoti, kadangi dar jaunesni būdami, nenorėjo nieko bendro su lietuviais turėti. Staiga, jų gyvenime įvyko lūžis, pergyvenimas, perversmas, iš kurio jie abu išlipo jausdamiesi lietuviais iš širdies.

Galima įsivaizduoti, kad jų vidinė kėnčia buvo panaši į tą, kurią prieš šimtą metų aprašė jaunuolis, atpažinęs savo sielos veidrodyje save — lietuvi:

„Ėmiau skubiai vartyti „Aušrą“ ir neatsimenu jau visko, kas paskui su manim darėsi. Tik pamenu, kad atsistočiau, nuleidau galvą, nedrįsdamas pakelti akių į sienas mano kambarėlio. Rodos, girdėjau Lietuvos balsą, sykiu apkaltinantį, sykiu atleidžiantį: o tu, paklydėli, kur iki šiol buvai? Paskui pasidarė man taip graudu, kad, apsikniaubęs ant stalo, apsiverkiau. Gaila man buvo tų valandų, kurios negrąžinamai išbrauktos iš mano gyvenimo, kaip lietuvių, ir gėda, kad taip ilgai buvau apgailėtina pagėdėliu. Po to pripildė mano krūtinę rami, smagi šiluma ir, rodos, naujos pajėgos pradėjo rasti. Rodos, užaugau išsyk, ir tas pasaulis jau man per ankštas. Pasijutau save didžiu, galingu, pasijutau lietuvis esąs.“

Per paskutiniuosius pasaulinio masto įvykius — Brazilskų, Kudirkos, Simokaičių — kai sujudo laisvojo pasaulio spauda ir įstaigos Lietuvos reikalui, iš kampu, iš tolimų vietų iškilo, atsistojo ir lietuviai, lietuvių vaikai, kurie ilgai nesirodė. Tragedija palietė jų dvasią, jie apipylė redakcijas įvairiuose kraštuose laiškais, išėjo į gatvę su plakatais.

Kitiems lietuviškumo jausmas ateina, kai apsilanko pavergtoje Lietuvoje: ypač jaunimas. Lietuvą iš pasakojimų ir knygų tepažįstas, sugrįžta tvirtesnio tautinio nusistatymo vedamas ir jungiasi į lietuvišką srovę, veiklą. Jie pajunta, kad nors ir pavergta, bet Lietuva yra gyva.

Dar kiti išgyvena džiaugsmą, kuris lygiai kaip ir neišaiškė, pasiekia visus žmogaus širdies kampus: nuostabus tautinių šokių pasirodymas, maloni stovykla, Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas. Tada yra tuo apčiuopiamai didžiulis, didžiulis tuos, kas kiekvienam lietuviui priklauso. Kiti būna paveikti kito lietuvių, kurio kojos stovi ant išsivijęs tikrovės ir kurio galva ir rankos krypta lietuviškojo gyvenimo link. Nuširdi draugystė pažadina ir palaiko tautiškumą.

Suaugusiųjų ir visuomenės užduotis yra sudaryti mūsų jaunimui sąlygas, kad per mokykles, pasirodymus šventes, šokių ir teatro ratelius, savąją kūrybą spaudoje, jaunimo suvažiavimus ir keliones pas kitų kraštų lietuvius pajautų, kad jie yra lietuviai.

Naujos Derybos

PETRAS PAKALNIS

Neseniai Egipto prezidentas Sadat pareiškė, kad, jei Izraelio vyriausybė atitrauks savo kariuomenę nuo Sueso kanalo, tuokart jis išvalysiąs tą kanalą per 6 mėnesius ir leis juo naudotis visoms valstybėms, taigi ir žydams. Tas

netikėtas Sadato pareiškimas labai sudomino diplomatus ir sudarė gerą progą naujoms žydų ir arabų deryboms.

Pradžioje Izraelio vyriausybė Sadato pasiūlymą atmetė, nes žydai yra suinteresuoti ne tiek Sueso kanalu, kiek

savo valstybės pripažinimu ir jos saugmu. Bet už keletos dienų, matyt spaudžiant JAV, Izraelio premjeras Golda Meir pasakė, kad tą klausimą nori geriau studijuoti ir per Jungtinių Tautų tarpininką Jarring duosianti Sadatui atsakymą.

Atsakymas buvo taip pat netikėtas, kaip ir Sadato pasiūlymas. Izraelis sutiko atiduoti Egiptui beveik visą Sinajaus pusiasalį, jei Egiptas sutiks pasirašyti su Izraeliu taikos sutartį ir tokiu būdu pripažinti de jure Izraelio respubliką. Iki šiol jokia arabų vyriausybė Izraelio nepripažino ir laikė kaip neesantį. Dabar Sadato pareiškimas su darė naują padėtį ir įkvėpė diplomatams daug vilties.

Per 1967 metų karą Izraelis atėmė iš Egipto Sinajaus pusiasalį, iš Jordano karalystės Jeruzalės dalį ir kairįjį Jordano pakraštį, o iš Sirijos — Golan aukštumą. Paklaustas vieno JAV žurnalisto, ar Izraelis turi apieisti ir tas žemes, Sadatas atsakė, kad tai yra ne jo, bet Sirijos ir Jordano reikalas. Sutikdamas pasirašyti atskirą taikos sutartį, Sadatas nori atgauti tik prarastą Egipto žemes. Be to, Sadatas sutinka įsileisti į Aqabos įlanką Jungtinių Tautų arba JAV Anglijos, Prancūzijos ir Sovietų kariuomenę, kad prižiūrėtų atplaukiančių laivų saugumą.

Šešių dienų karas iškėlė ne tik prarastų žemių klausimą, bet ir daug kitų. Viena svarbiausių yra karo pabėgėlių problema, kurią buvęs sunku išrišti. Tiesa, Egiptas karo pabėgėlių turi, palyginamai, ne daug, bet Jordano karalystėje jie sudaro gyventojų daugumą. Beveik visi Jordano partizanai yra karo pabėgėliai. Todėl vesdamas derybas su Egipto prezidentu, Izraelio užsienio reikalų ministras nusiuntė savo atstovą į Jordaną, kad užgirtų ir partizanų nuomonę. Nors Jordano kariuomenė partizanus gerokai sudrausmino, bet be jų pritarimo Jordano karalius vargiai galės spręsti jų likimą.

Laikdami prasidėjusių derybų, žydai pradėjo statyti daug namų toje Jeruzalės dalyje, kuri seniau priklausė Jordano karalystei. Mat, žydų nuomone, jokia Izraelio vyriausybė nenorės atiduoti Jordanui tą Jeruzalės dalį, kurioje yra jų tautinė šventovė — Salomono statytos šventovės pamatai. Nors architektai tvirtina, kad nauji pastatai nesiderina su seną Jeruzalės stiliumi, bet žydams labai rūpi tos miesto dalies saugumas galimo karo atveju. Strateginiu atžvilgiu toji miesto dalis yra labai svarbi. Be to, žydai stato užimtame Jordano pakrastyje daug kaimų, panašių į tvirtoves. Jei Jordano karalius norės atsiimti tas žemes, visą Jordano pakraštį turės būti demilitarizuotas ir žydų tvirtovės pasiliks. Jos garantuos

Kunigo teismas

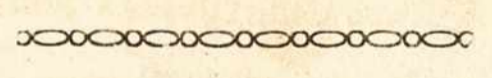
(tesinys)

RELIGINIO MOKYMO NEORGANIZAVAU

Ir prieš ši istatymą nesu nusikaltęs, nes:

1. Religinio mokymo užsiėmimų neorganizavau, nevaiškščiojau pas vaikus, jų nesurašinėjau, nenustačiau mokymo tvarkos ir nuolatinio mokymo laiko. Jei per pamokslus tėvams, kurie ruošėsi vaikus vesti prie šv. sakramentų, paminėjau, — ir turėjau, kaip kunigas, taip pasakyti, kad einančius prie Komunijos tikrinsiu tam tikrą dieną prieš vakarines pamaldas, — tai dar nereikia organizavimo, o tik buvo suteikta galimybė žinioms patikrinti, kad vaikai galėtų priėti prie sakramentų. Jei paminėjau valandą, tai reiškė, kad nuo tos valandos tikrinu, o nenurodžiau, kad visi kartu turi ateiti ar išeiti. Taip ir buvo, kad dažniausiai vieni ateidavo ir išeidavo anksčiau, kitį vėliau, o kiti ateidavo visai kitu laiku.

Kaltinamoje išvadoje mane kaltina „Šeškevičius surinkdavo Dubingių parapijos mažamečius vaikus į bažnyčią“. Reiškia, aš kaltinamas vaikų organizavimu, bet byloje jokio įrodymo, kad aš vaikus rinkau, nėra. Priešingai, pačioje kaltinamoje išvadoje daugeliu atveju uduotyjai parodė, kad bažnyčioje atėjo patys tėvai ir vaikai, — atėjo, jo ir Molėtų rajono vykd. komiteto pirmininkas ir rektorius, ir Dubingių apylinkės pirmininkas Leišys ir raio kunigą bažnyčioje, bet niekas neliečia, kad jį rado mokykloje, miestelyje ar kaime vaikus bemokantį. Kas ateina bažnyčioje, tą kunigas, pagal Bažnyčios potvarkius turi aptarnauti, jei atėjusis to pageidauja. Nieko negali išvyti, jei tuo tikslu atėjo.

Izraelio saugumą iš Jordano pusės. Žydai taip pat sutinka atiduoti Sirijai Golan aukštumos dalį, jei ši demilitarizuos savo pusę. Trumpai, žydai nori trijų dalykų: jų respublikos pripažinimo, sienų saugumo ir galimybės naudotis Sueso kanalu ir Aqabos įlanka.

Nežinia, kuo baigsis tos naujos arabų ir žydų derybos. JT tarpininkas Jarring ir kiti diplomatai yra nekalbūs, ir žurnalistai nepajėgia iš jų ką nors naujo išgauti. Tačiau vienas dalykas yra aiškus būtent tai, kad arabai, išleidę daug pinigų ginklais ir armijoms ir nieko nelaimėję, dabar nori derybų. Derybos gali būti ilgos ir kietos, bet bus visuomet naudingos. Deryboms labai priitaria Jungtinės Tautos ir JAV prezidentas, nes arabų ir žydų įtampa visiemis nusibodo iki gyvo kaulo.

Kaltinamoje išvadoje pabrėžiama, kad bažnyčioje rado 17 vaikų. Sekmadeniais bažnyčioje jų rastų dar daugiau ir kunigą išgirstų skelbiant tuos pačius dalykus, kurie yra katekizme, bet ir tada būtų galima sakyti, kad jis surenka vaikus ir už tai jam reikia keti bylą?

SISTEMINGAS MOKYMAS

2. Įstatymas pabrėžia „sistemingą religinio mokymo užsiėmimų vykdymą“.

Aš jokio sistemingo mokymo nepravedžiau.

Sistemingai moko mokykloje: kiekvieną dieną pagal sąrašus tikrinamas reguliarus lankymas ar žinojimas, rašomi pažymiai, pagal vadovėlius aiškinamos ir užduodamos pamokos.

O aš viso to nedariau, čia viskas buvo pripuolamai, ne buvo jokių sąrašų ir lankymo si tikrinimo, nebuvo sistemingo dėstymo ar pamokų uždavimų, nebuvo jokių vadovėlių, vaikai ne katekizmą neturėjo. Todėl sistemingai mokytį nebuvo nė imanoma.

Esu kaltinamas kad vaikus mokiau tik penkis kartus: Ir tai kartais buvo ne kasdien, bet atsitiktinėmis dienomis. Egzaminuojama būdavo daugiausia po pusę valandos. Per uelk laiko net patikrinti gerai negalima, o ką bekalbėti apie sistemingą mokymą. Aš egzaminavau pagal kūrį duotas instrukcijas, kuriuose nurodoma: „eigu vaikai ko nors tinkamai nesupranta, kunigas tam, kuris nesupranta, gali paaiškinti“ (Kauno arkivyskupijos, Kaišėdorių ir Vilkaviškio vyskupijų raštas Nr. 1784 iš 1954 metų spalio 11 d.). Taip ir darydavau. Jeigu kunigas nepapildytų to, ko tėvai ir vaikai nesupranta, tai juk vaikai negalėtų priimti sakramentų dėl esminių žinių trūkumo. Kad ateidavo iš karto keletas vaikų, buvo tik atsitiktinis dalykas: juk galėjo ir niekas neateiti, — ateidavo tai vieni, tai kiti, Jeigu daugiau ateidavo, tai aš jų negalėjau išvartyti, o kiekvieną išvesti kur nors atskirai taip pat buvo neįmanoma, nes mūsų bažnyčia yra gyvenamajame name ir viskas žvi sur girdisi. Jei būčiau išsivedęs kur nors kitur tikrinti, vėl būčiau kaltinamas, kad slaptai mokiau kamoaryje. O aš viską dariau bažnyčioje, kad viską greičiau atlikčiau, nesulaikydžiau tėvų nuo darbo.

Taigi dėl penkių kartų patikrinimo jokia būdu negalima manęs kaltinti sistemingu mokymu. Iš viso vaikų rušimas prie pirmos Komunijos per keletą savaitių atsitiktinėmis dienomis būti vadina mas sistemingu mokymu, nors ir tam kunigas turi teisę pagal tarybinę konstituciją.

(Bus daugiau)

V. Zelina

Sv. Juozapo Vyrų Brolija sveikina visus Juozus ir Juzes ju vardadienio proga ir sv. Juozapo parapiją jos globėjo metinę šventę.

Jonas Bagdžius,
Pirmininkas

IEŠKOMAS

Nerandu Juozo Ražansko adreso. Norima jam įteikti laišką iš jo sesers Magdaleonos Ražanskaitės-Kazakevičienės iš Lietuvos. Laiškas pas jėzuitus, Parque da Mooca.

J. Bružikas, S. J.

CASA VERDE

Marija Stankūnienė pasiryžo ir surinko 100 kr. iš Casa Verde lietuvių, kad galėtų išleisti vieną ML numerį, ir štai šis numeris yra jų. Būtų malonu, kad visos vilos, kuriose yra nors keletas lietuvių, susidėtų po 10 ar 5 kruzeirus: atrodo vienam žmogui nedaug, bet sudėjus į krūvą, štai nejučiomis ir šimūnė. Taip jau padarė Tautų Parko lietuviai, Moinho velho tautiečiai, kurie vėl Antano Kučinsko pastangomis rengiasi išleisti numerį. Dabar laukime iš kitų Vilų. Vila Zelina galėtų net keliolika numerių išleisti susidėję. Tik reikia vieno pasišventėlio žmogaus. Brolukų daugija jau daugybę kartų tai padarė, ir moterų draugijos, bet kiek dar randasi atskirų žmonių!

Ačiū Casa Verde lietuviams. Jūs įvykdėte kilnų lietuvių spaudos palaikymo darbą. Te gyvuoja Casa Verde lietuvių!

Dėkinga ML
Administracija

Yra laiškas iš Vilniaus pas tėvus jėzuitus Mokoje Stefanijos Stankevičienės vardu. prašoma atsiimti.

NAUJA LIETUVIŠKA PORA

Daugeliui labai gerai pažįstama, «Aušros» choro narys, nekartą gražiai vaidinusių mūsų scenose piė.

ALDONA BUTRIMAVIČIUTĖ susituokė su inžinieriu ALGIMANTU MEIDŪNU.

Ji prieš metus nuvyko Bal timorėn, Siaurės Amerikon, aplankyti savo gimines. Ten beviešedama susipažino su Algimantu ir sumainė aukso žiedus. Linkime jai ko laimiau gausio šeimyninio gyvenimo,

o drauge sveikiname ir visą pp. Stasio Butrimavičiaus šeimą.

«AUŠROS» CHORAS po mėnesio atostogų pradėjo repetitijas. Nori paruošti naujų velykinių giesmių ir prisirengti dainų koncertui po Velykų. Šį šeštadienį bus taip pat patrenkama choro valdyba. Visi choro nariai prašomi dalyvauti.

Jonas Bajorinas
«Aušros» pirmininkas

«VENECELOS LIETUVIS»

Naujas «Venecelos lietuvių» numeris jau pasiekė «Mūsų Lietuvos» redakciją. Tai gausiai iliustruotas 46 puslapių leidinys, aprašas lietuvių gyvenimą Ypatinai a gnuo traukų ir aprašymų iš Clevelando tautinių šokių grupės viešnagės tame krašte peritą birželio mėnesį. Yra ir fotografija Čiurlionio ansamblio, kuris už trijų mėnesių dalyvaus «Venecelos» 150 metų nepriklausomybės minėjime. Leidinį galima gauti redakcijoje už 200 kr.

PRANEŠMAS

Domicelė Balėytienė Lisauskaitė iš Montevideo praneša Mikui Lisauskui, kad mirė jo brolis Petras Lisauskas, gyv. C. Polonia 3980, Cerro, Montevideo, lapkričio 19 d. 1970 metais. Kas pažįstą Miką Lisauską, kuris uždarbiauja taksiu ir turi vieną sūnų bei žmoną lietuvę čia S. Paulo mieste, yra prašomas perduoti jam tą liūdną žinią.

30.000 KILOMETRŲ KELI NĖ

Tris dienas São Paulyje lankėsi Algirdas ir Dalia Juškiai iš Čikagos, «Jeep» automobiliu iš ten atvykę Pakeliui jau nuo 1970 spalio ir namo te grįš apie gegužės mėnesį. Šeštadienį pasikalbėjo su šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokiniais, pasakodami įvairius kelionės nuotykius.

Jų kelionės tikslas buvo nuvykti į Rio de Janeiro pamatyti karnavalą. Iš ten per São Sebastião nuvyko į Guarujá, sustojo pas p. Remenčius, tada į São Vicente, S. Paulyje viešėjo pas Henriką ir Janiną Valavičius, apiankė Vila Zelina ir Mooca, pamatė miesto vaizdus, zologijos sodą,

Ceasą ir kitas įdomias vietas. Toliau išvyko pirmadienį.

Abu JAV-bėse dalyvavo lietuviuose skautuose, tad kelionė su nuotykiomis jų nebaigė. Ilgai apžiūrėjo Meksiką ir centrinę Ameriką, įdomius griuvėsius, ypač žavėjosi Ekvatoriaus gamta. Iš Panamos persikėlė į Pietų Ameriką laivu. Per Čilę, Argentina, Paragvajų ir Iguacų atkeliavo į Rio,

Kartu vežasi palapinę, kurioje keliaudami nakvoja. Maistu apsirūpina turguose, per dieną nuvažiuoja kelis šimtus kilometrų. Pakeliui buvo susitikę San Salvador amerikiečių ambasados lietuvaite tarnautoją, o grįždami tikisi sustoti Urugvajuje, Argentinoje, Kolumbijoje ir Venecueloje, su lietuviams susipažinti.

Per tą laiką pramoko ispaniškai. Jiems ypatingą įspūdį padarė Brazilijos pajūriai, kurie jiems buvo gražiausi vietoje kelionėje, kurios dar liko apie 20 tūkstančių km. Nusivylė, kad net ir per džiungles keliaudami nematė daug paukščių ar žvėrių, kurių žadėjo Pan-American vieškelio aprašymai. Visur kelionėje vietiniai žmonės ir kiti keliautojai esą malonūs ir paslaugūs. Spėja, kad visa 8 mėnesių kelionė galėtų kainuoti apie 12.000 kr.

URUGVAJUS

Ažuolyno vadovas Alfredas Stanevičius, grįžęs su ansambliu iš Brazilijos, per lietuvišką radijo pusvalandį pasidalino įspūdziais vasario 7:

«Kad lietuvių liaudies šokis yra svarbus veiksnys tautime jaunųjų kartų auklėjime ir kultūriniame tautos augime nėra naujiena mūsų mažoje kolonijoje, kurioje gyvuoja net trys tautinių šokių rateliai

Kada reikia tą lietuvišką šokį reprezentuoti, ir dar svetimame krašte, truputį sušlubuoja mūsų pasitikėjimas savimi ir kyla visa eilė klausimų: ar programa tinkama? Ar tinkamai pasiruošę? Ar tautiniai drabužiai pagaus akį ir širdį?

Šiandien jau galime atsakyti į tuos klausimus «Ažuolynas» virš metų uoliai ruošėsi kelionei pas Brazilijos lietuvius. Repetavo naujų šokių, gaminosi naujus drabužius, ir kartą mokinosi gimnazijose, amatų mokyklose ir dirbo. Tai nebuvo lengva. Štai «Ažuolynas», pabuvęs svetimoje padangėje 15 dienų, jau

namuose. Visi trupučiuką nuvargę, bet džiaugsmingai nusiteikę, atlikę svarbų darbą.

Sausio 16 Urugvajaus lėktuvas nusileido S. Paulo mieste. Ten jau iš tolo buvo matyti laukia lietuviai su tautiniais rūbais ir gėlėmis. Spaudžiamos rankos, veiduose tik tai šypsniakiai ir lietuviškas nuoširdumas. Už valandos, kitos jau apsigyvename pas svetinigus tautiečius.

Gan nervuoti ir per daug rimti pradėdame pirmutinę programą sausio 17, šokdami 11 šokių Vila Zelinos gimnazijos salėje. Buvome taip šiltai sutikti, kad tas nervuotas sustigimas greitai išnyko.

Sausio 23 pasirodė Vila Anastasio dr. Jono Basanavičiaus mokykloje, ten buvome nuoširdžiai priimti.

Sausio 24 buvo paskutinis ansamblio pasirodymas — šv. Kazimiero parapijos salėje. Čia priėjo tiek daug žmonių, kad net kėdžių neužteko.

Šokime skirtingą programą bet reikėjo pakartoti įdomiausius anksčiau šoktus šokius. Diena buvo nepaprastai šilta. Šokome, kaip pirtyje.

Mūsų šokiais susidomėjo ne tik lietuviai, bet ir kitataučiai. Sausio 27 važiuojame į TV Cultura kanalą repetuoti. Mums bešokant pasirodė gubernatorius. Gubernatoriui labai patiko šokiai ir nesigailėjo pagirti.

Tą savaitgalį važiuojame į Rio de Janeiro, kuriame laukė ten gyvenę lietuviai ir taip pat 42 laipsnių karštis. Kai kam iš Rio lietuvių, kaip jie sakė lietuviški šokiai buvo didelė naujiena, nematyta nuo išvažiavimo iš Lietuvos.

Susipažinome su gražiausiomis vietomis ir pajūriais. Grįžome į São Paulo, kuriame «Zilvytis» suruošė mums malonias išleistuves Pirmadienį įrašėme TV programą — tai užėmė virš 4 valandų.

Šeštą valandą reikia lipti į autobusą Porto Alegre ir Montevideo link. Dar lagaminai nesudėti, dar ne su vienu neatsisveikinta, o daug, daug draugų suspėjo padaryti «Ažuolniečiai». Stotis pilna lietuvių; kas spaudžia ranką, kas apsikabiaęs verkia, visi linki sėkmės ir darbingų metų.

Tokiu būdu pavargę bet labai, labai patenkinti ir dėkingi visiems, kurie padėjo mums šią kelionę įvykdyti, grįžome į namus, įsitikinę, kad suspėjo ne atlikti savo tikslą: įrodyti visiems, kad visi drauge kurstome lietuvių širdyse tautos bei tėvynės meilės ugnį, o kitataučiams primename, jog tebesame gyvi, ir gyvi būti norime!

DR. ANTONIO SIAULYS

C. R. M. 10.647

Cirurgião da Santa Casa de São Paulo
Medico da Cruzada Pro-Infancia

Especialista em Obstetricia pela Maternidade de S. Paulo
Clinica de Adultos e Crianças — Molestias de Senhoras
Partos — Operações

Horario: Das 12 as 14 e das 19 as 21 horas
Consultorio e Residencia RUA DOS TRILHOS, 1576
Mooca, Fone 92-3991

ZELINOJE VISI GALI UŽSIMOKĖTI UŽ «M. LIETUVĄ»

p. Juozui Baužiui. Jis daug metų ištikimai patarnauja skaitytojams ir Administracijai, patarnaus ir dabar. Jo adresas yra Rua Manais, 363. Visai arti prie bažnyčios aikštės. Pasinaudokite!

ATSKIRO NUMERIO

KAINA 0,40